

Afgjort den 2. april 2020

Tidligere fortroligt aktstykke U af 2. april 2020. Fortroligheden er ophævet ved ministerens skrivelse af 8. august 2023.

156

Justitsministeriet. København, den 25. marts 2020.

- a. Justitsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at Rigspolitiet kan igangsætte anskaffelsen af en løsning til indberetning i Schengeninformationssystemet (SIS), herunder indgå kontrakt med en kommende leverandør.

De totale projektudgifter er aktuelt estimeret til 78,6 mio. kr. inkl. risikopulje og ekskl. renter (2020-pl) i perioden 2019-2026.

Eksistensen af nærværende aktstykke er offentlig, mens indholdet af aktstykket er fortroligt af hensyn til den kommende udbudsproces. Fortroligheden kan ophæves efter kontraktindgåelsen, når udbudsprocessen er tilendebragt ultimo 2020.

b. **Projektets formål**

For at forbedre Den Europæiske Unions sikkerhed og styrke kontrollen med unionens ydre Schengenrænser og med udlændinge uden lovligt ophold internt i Schengenområdet har Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union vedtaget en række omfattende retsakter, som skal implementeres af Schengen-medlemslandene over de kommende år frem mod 2024. Danmark har på baggrund af Folketingets samtykke, jf. beslutningsforslag nr. B 104, B 105 og B 32 af 2018, tilsluttet sig de nye forordninger, der derfor skal implementeres af de danske myndigheder. Disse forordninger vedrører:

- Et nyt system til ansøgning om indrejsetilladelse for visumfrie tredjelandstatsborgere (ETIAS)
- Et nyt digitalt system til biometrisk registrering af alle tredjelandstatsborgeres ind- og udrejse som erstatning for manuel stempling af pas (EES)
- En udvidet og forbedret brug af det eksisterende Schengeninformationssystem med bl.a. flere indberetningstyper mv. (SIS)

- En øget sammenkobling af eksisterende og kommende EU-informationssystemer på grænse- og visumområdet og retshåndhævelsesområdet (interoperabilitet)

Rigspolitiet har som følge heraf etableret en række it-udviklingsprojekter, som har til formål at sikre rettidig implementering af forordningerne i politiet. Projektet *Indberetning til SIS* er ét af disse projekter. Projektets formål er at bidrage til en øget sikkerhed i Schengenområdet ved at sikre en løsning til indberetning af efterlysninger og fremlysninger på personer og genstande til SIS, hvor informationerne efterfølgende er tilgængelige for alle Schengen-medlemsstaterne.

Løsningen vil skulle forankres i Rigspolitiets SIRENE-kontor (Supplementary Information Request at the National Entries), der er ansvarlig for tekniske og driftsmæssige funktioner i forbindelse med de nationale SIS-systemer såvel som koordination og informationsudveksling med det centrale system. Rigspolitiet vurderer, at SIRENE-kontorets eksisterende it-løsning (SIRENE2) ikke vil kunne håndtere de udvidede krav forbundet med de nye SIS-forordninger. Der lægges på den baggrund i udgangspunktet op til at udvikle og implementere et nyt nationalt it-system til SIS- indberetninger (SIRENE3). Den konkrete løsning er endnu uafklaret og vil bl.a. afhænge af muligheden for helt eller delvist at købe standardsoftware. Projektets økonomi vil på den baggrund også kunne ændre sig fremadrettet.

I forlængelse heraf skal projektet udvikle og implementere en løsning, hvis primære formål er:

- at alle typer af indberetninger med alle relevante indberetningsoplysninger kan indberettes
- at indsamling af indberetningsoplysninger fra kildesystemerne er automatiseret i videst muligt omfang
- at der kan kommunikeres med myndigheder i andre Schengen-medlemsstater
- at give registrerende myndigheder mulighed for at fremsøge relevante oplysninger fra SIS
- at give relevante kompetente myndigheder uden for politiet mulighed for at oprette indberetninger
- at politiets løsning lever op til tekniske krav og specifikationer som beskrevet i forordningerne, SIRENE-håndbogen og en række øvrige tekniske EU-dokumenter.

Tidsplan

Udbuddet bliver gennemført efter Forsvars- og Sikkerhedsdirektivet som udbud med forhandling. Den aktuelt forventede tidsplan er:

- Gennemførselsfasen: april 2020
  - Offentliggørelse af udbud: april 2020
  - Kontraktunderskrift: ultimo 2020
  - Idriftsættelse af løsning: ultimo 2021
- Realiseringsfase: primo 2022

Udgifter ved projektet

Projektets omkostningsbaserede projektudgifter er aktuelt estimeret til 78,6 mio. kr. inkl. risikopulje og ekskl. renter (2020-pl) i perioden 2019-2026, jf. tabel 1. Frem mod kontraktindgåelse i 4. kvartal 2020 er de primære udgifter knyttet til eksterne konsulentydelse og juridisk bistand.

Mio. kr., 2020-pl	Total	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ikke-aktiverbare projektudgifter	28,9	2,7	8,7	8,6	8,8	-	-	-	-
Aktiverbare projektudgifter, afskrivninger	49,7	-	0,1	3,7	12,6	10,7	8,5	7,8	6,2
Total ekskl. renter	78,6	2,7	8,8	12,3	21,5	10,7	8,5	7,8	6,2

Renter	6,7	-	0,3	1,4	2,0	1,4	0,9	0,5	0,2
Total inkl. renter	85,2	2,7	9,1	13,7	23,4	12,1	9,4	8,3	6,4

Der vil ud over de beskrevne udgifter til projektgennemførelse, jf. tabel 1, også være varige afledte omkostninger som følge af projektet. De løbende afledte omkostninger er aktuelt estimeret til 5,3 mio. kr. årligt i 2022 og 2023 og 5,9 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. De afledte omkostninger består primært af licensudgifter, serviceaftaler samt et øget ressourcestræk i SIRENE-kontoret.

De samlede omkostninger kan ikke holdes inden for Rigspolitiets bevillingsmæssige rammer. En del af omkostningerne vil kunne medfinansieres af EU-midler under Fonden for Intern Sikkerhed (ISF). Den præcise medfinansiering er under afklaring. ISF behandler ansøgninger fra alle relevante myndigheder, der skal implementere forskellige EU-retsakter, og der udestår en ansøgningsproces og afklaring af fordelingen af midler mellem de enkelte myndigheder. De omkostninger i 2020, der ikke kan medfinansieres af ISF, afholdes af de generelle reserver på finansloven for 2020.

Finansudvalget vil blive forelagt et særskilt aktstykke med anmodning om finansiering af omkostningerne i 2020 og den præcise fordeling mellem de generelle reserver og EU-midler fra ISF, når medfinansiering fra ISF er fastlagt. Det bemærkes, at denne proces afviger fra en normal proces for it-aktstykker, hvor beslutning om igangsættelse af projekt og finansiering tages samtidig.

Fsva. omkostningerne fra 2021 og frem vil de løbende blive håndteret i forbindelse med de årlige bevillingslove første gang på forslag til finanslov for 2021.

Projektets gevinster

Projektets primære formål er etablering og implementeringen af en ny SIRENE-løsning til Rigspolitiet. Projektet skal overordnet sikre, at dansk politi aktivt kan deltage i samarbejdet omkring sikring af retssikkerheden inden for Schengenområdet ved at muliggøre indberetningen af efterlyste og fremlyste personer, genstande og spor i SIS, samt sikre kommunikationen med de andre medlemslande om disse indberetninger.

Der er identificeret tre kvalitative gevinster ved projektet:

- Forbedret mulighed for at sikre retssikkerhed via øgede muligheder for at identificere efterlyste og fremlyste personer, genstande og spor grundet flere oplysninger til identifikation. Ligeledes øger projektet muligheden for at efterlyse og fremlyse flere relevante personer og genstande.
- Øget internationalt samarbejde inden for Schengenområdet.
- Forbedret grundlag for at beskytte savnede og sårbare personer ved at implementere muligheden for at efterlyse sådanne personer inden for Schengenområdet.

Der er endvidere identificeret to negative økonomiske gevinster ved projektet. Disse gevinster fremgår af den udarbejdede business case, der er behandlet af Statens It-råd.

- Forvaltning og drift af SIRENE-systemet, hvilket bl.a. dækker over hardwareudgifter, køb af it-tjenesteydelser, løbende vedligehold og licensudgifter samt personaleudgifter i forbindelse med både afledt it-drift og sagsbehandling (-23,1 mio. kr.).
- Nye og udvidede forretningsmæssige opgaver i Rigspolitiet som følge af bl.a. afledt sagsbehandling (-5,0 mio. kr.).

Risikoprofil

De fem væsentligste risici ved projektet fremgår af den udarbejdede business case, der er behandlet af Statens It-råd i februar 2020. Risiciene er følgende:

- Rigspolitiets forretning kan ikke stille med nødvendige ressourcer til udviklingsdel af projektet. Risikoen håndteres ved tæt koordinering med ressourceejere, ved at sikre rettidig ressourceallokering og ved løbende opfølgning.
- EU udsætter deadline for implementeringen. Risikoen håndteres ved at dele leverance af SIRENE-systemet i to, således at det vil være muligt at idriftsætte en del svarende til den nuværende funktionalitet og så efterfølgende idriftsætte de nye funktionaliteter, når EU er klar.
- It-nøgleressourcer omprioriteres til andre kritiske opgaver i Rigspolitiet. Risikoen håndteres ved løbende opfølgning på rette ressourceallokering, tæt koordination med enhed, som kan foretage omprioriteringer og i yderste konsekvens køb af ekstern konsulentbistand.
- Etablering af miljøer til leverandørtest, kundetest, præproduktion og produktion bliver forsinket. Risikoen håndteres ved tidlig allokering af ressourcer og etablering af miljøer før de skal benyttes. Ved kritiske mangler på ressourceallokering købes ekstern konsulentbistand. Oprettelsen af miljøerne monitoreres tæt af styregruppe.
- Løbende opdateringer til lovkrav udfordrer den tekniske løsning. Risikoen håndteres ved at fokusere på synliggørelse af udfordringen og løbende, tæt kontakt med Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA) i koordination med de respektive, relevante departementer.

Ud over de nævnte risici har projektet identificeret flere mindre risici. Der er på den baggrund estimeret en risikopulje på 7,1 mio. kr. svarende til ca. 85 procent af merudgifterne, hvis samtlige risici indtræffer.

Behandling i Statens It-råd

Projektet har været forelagt Statens It-råd i februar 2020, hvis udtalelse vedlægges som bilag til dette aktstykke. Risikoprofilen for projektet blev angivet som *høj risiko*.

It-rådets anbefalinger til Indberetning til SIS var:

1. At projektet overvejer at opdele implementering af en ny SIRENE-løsning, så der kan flyttes til nyt system med eksisterende funktionalitet uafhængigt af EU's eventuelle udskydelser af de nuværende deadlines for implementering af nye indberetningstyper. *Projektet vil efterleve dette krav ved at opdele leverancen af den nye SIRENE-løsning i to. Det forventes, at første leverance inkluderende den nuværende funktionalitet vil kunne idriftsættes i september 2021, mens anden leverance med den opdaterede funktionalitet skal idriftsættes i november 2021.*
2. At Schengeninitiativernes programstyregruppe sikrer en hurtig afklaring af mulig ressortoverdragelsen af opgaver fra Rigspolitiet til udlændingemyndighederne. *Der forventes en snarlig afklaring heraf.*
3. At Rigspolitiet styrker projektets risikostyring gennem en kvalificering af projektets risikoanalyse, yderligere afdækning af afhængigheder og snitflader og en synliggørelse af projektets kritiske vej baseret på det kommende valg af løsning. *Projektet vil hurtigst muligt kvalificere og konkretisere projektets risici og afhængigheder, samt synliggøre projektets kritiske vej i projektets plan.*

Tidsplan for fremtidige orienteringer Tentativ tidsplan for orienteringer af Finansudvalget:

- Første kvartal 2021 – Orientering om resultatet af det gennemførte udbud mv. samt projektstatus i øvrigt.

- Første kvartal 2022 – Orientering i forbindelse med overgang til drift, den afsluttende implementering samt projektstatus i øvrigt.
  - Første kvartal 2023 – Orientering om projektets drift og effekter ca. et år efter overgang til drift.
- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at projektet igangsættes, og det forberedte udbud kan offentliggøres med henvisning til budgetvejledningens pkt. 2.2.18.1.2.
- d. Projektet har været forelagt Statens It-råd, hvis udtalelse vedlægges som bilag til dette aktstykke.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at Rigspolitiet kan igangsætte anskaffelsen af en løsning til indberetning i EU's centrale Schengen Information System (SIS) database, herunder offentliggøre udbud og indgå kontrakt med en kommende leverandør.
- De samlede projektudgifter er aktuelt estimeret til 78,6 mio. kr. inkl. risikopulje og ekskl. renter (2020-pl) i perioden 2019-2026.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 25. marts 2020

NICK HÆKKERUP

/ Lena Dyhr Toft Christensen

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 02-04-2020 (udvalget med undtagelse af Enhedslistens medlem, der stemte imod aktstykket)